

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 754

din 10 septembrie 2019

Prin Raportul nr. 19-3110 din 02.08.2019, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate ca urmare a cererii formulate de Asociația profesională a procurorilor „Inițiativa pentru justiție”, în legătură cu afirmațiile făcute de către președintele Senatului României, domnul Călin Popescu Tăriceanu, în data de 23.06.2019, în cadrul unei postări pe contul de Facebook.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru procurori reține următoarele:

Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 13068/25.06.2019, Asociația profesională a procurorilor „Inițiativa pentru Justiție” reprezentată, în calitate de co-președinți, de domnii procurori Lia Sorin Marian, Pîrlog Bogdan Ciprian și Marcu Ionuț, a solicitat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii apărarea reputației profesionale a procurorilor din România.

În temeiul art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin adresa nr. 2/13068/26.06.2019, Consiliul Superior al Magistraturii transmis Inspecției Judiciare sesizarea formulată de Asociația profesională a procurorilor „Inițiativa pentru Justiție”, în scopul efectuării verificărilor necesare.

Sesizarea a fost evidențiată de organul competent la data de 28.06.2019 sub numărul 19-3110.

În cuprinsul cererii, reprezentanții asociației profesionale menționate au considerat că afirmațiile făcute de președintele Senatului României, domnul Călin Popescu Tăriceanu, la data de 23.06.2019, în cadrul unei postări pe contul de Facebook și preluate de mai multe site-uri de știri și posturi de televiziune referitoare la „drama micuței Sorina, de acum celebrul caz de la Baia de Aramă...” aduc atingere reputației profesionale a procurorilor din România.

S-a arătat că postarea de pe Facebook a președintelui Senatului României a avut următorul conținut: *„Mă număr printre românii stupefiați și emoționați de drama micuței Sorina, de acum celebrul caz de la Baia de Aramă. Ca părinte știu ce înseamnă delicatețea unui suflet de copil, iar adopțiile întotdeauna îmbracă forme dificile pentru micuții care își schimbă peste noapte personajele din preajmă, căminul unde viețuiesc, orașul etc. Nu am să mă pronunț față de profunzimile acestui caz, pentru că nu le cunosc și sunt convins că alții o vor face - trebuie să o facă! - mai bine decât mine. Plus de asta, văd tot mai mulți încercând să-și extragă capital de imagine din drama copilului. O singură mărunță observație mi-aș permite să fac, de pe margine. Anume că și eu, și restul românilor, probabil, am asistat la un spectacol năncitor și dureros implicând prezența unui procuror și a mascaților la un caz de adopție cu ceva probleme. Cu adevărat am ajuns republica procurorilor, nimeni nu mai poate tăgădui asta, o dată ce nimic nu se mai face sub soare fără generoasa participare și contribuție a colegilor lui Lazăr, Portocală ori Kovesi”* și a fost preluată, în principal, de următoarele site-uri de știri, posturi tv și ziare :

- Adevărul.ro - Tăriceanu vorbește despre „republica procurorilor”, Kovesi și Lazăr, pornind de la cazul fetei din Baia de Aramă;

- Digi24.ro. - Tăriceanu, despre cazul de la Baia de Aramă: „Cu adevărat am ajuns republica procurorilor...”

- Sputnik.md - Tăriceanu despre fetița luată cu forța: „Cu adevărat am ajuns republica procurorilor”.

- Hotnews.ro -Tăriceanu se agață și el de cazul Sorinei cu „o mărunț observație”: „Cu adevărat am ajuns republica procurorilor”.

- Fanatik.ro - *Ce legătură vede Călin Popescu Tăriceanu între Codruța Kovesi și cazul Sorinei, fetița de la Baia de Aramă.*

S-a considerat că afirmațiile președintelui Senatului României, făcute în calitate oficială și publicate pe pagina de Facebook a acestuia, preluate apoi de o importantă parte a presei, afectează reputația profesională a tuturor procurorilor.

În conținutul sesizării s-a mai arătat că, prin afirmațiile făcute de către o persoană deținătoare a unei funcții de înaltă demnitate în stat, se induce ideea că procurorii acționează abuziv și exercită prerogative care le conferă atribuții de unică putere în stat, în condițiile în care România este stat de drept.

S-a mai învederat că principiul legalității impune ca toate actele și acțiunile procurorilor să aibă la bază un temei legal, să se desfășoare în limitele stabilite prin lege și pentru protejarea intereselor societății, apărării ordinii de drept, cu respectarea drepturilor și libertății persoanei. De asemenea, principiul imparțialității impune procurorului să își exercite atribuțiile cu obiectivitate, înlăturând elementele discriminatorii bazate pe criterii de apartenență etnică, lingvistică ori religioasă, politică, vârstă, sex, avere etc.

Verificările prealabile efectuate de Inspekția Judiciare au fost finalizate la data de 29.07.2019 și au constatat în analiza înscrisurilor atașate de petent și a materialelor de presă obținute prin intermediul Biroului de presă al Inspekției Judiciare.

Prin raportul Inspekției Judiciare, s-a reținut că în mass-media au fost publicate mai multe articole vizând afirmațiile făcute de către președintele Senatului României, domnul Călin Popescu Tăriceanu, în data de 23.06.2019, în cadrul postării pe contul de Facebook, postare citată în cuprinsul cererii Asociației profesionale a procurorilor „Inițiativa pentru justiție”, astfel:

- Adevărul.ro - *Tăriceanu vorbește despre „republica procurorilor”, Kovesi și Lazăr, pornind de la cazul fetiței din Baia de Aramă,*

- Digi24.ro - *Tăriceanu, despre cazul de la Baia de Aramă: Cu adevărat am ajuns republica procurorilor.*

- Sputnik.md - *Tăriceanu despre fetița luată cu forță: "Cu adevărat am ajuns republica procurorilor";*

- Hotnews.ro - *Tăriceanu se agăță și el de cazul Sorinei cu „o mărunță observație”:* „Cu adevărat am ajuns republica procurorilor”;

- l'anatik.ro - *Ce legătură vede Călin Popescu Tăriceanu între Codruța Kovesi și cazul Sorinei, fetița de la Baia de Aramă;*

- Aktivnews - *Tăriceanu: România a ajuns cu adevărat republica procurorilor unde nu se poate face nimic fără participarea și contribuția colegilor lui Lazăr, Portocală ori Kovesi. Ne întoarcem la vremurile când și maternitățile erau supravegheate de procurori?*

În fapt, s-a reținut că la data de 21.06.2019, doamna procuror Maria Pișurcă de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova, având în instrumentare un dosar penal, în baza unui mandat de percheziție emis de instanța de judecată, s-a deplasat la locuința asistentului maternal din Baia de Aramă, care o avea în plasament pe minora în vârstă de opt ani, pe nume Sorina, care făcuse obiectul unei proceduri de adopție de către o familie de români stabiliți în SUA.

Mandatul de percheziție viza identificarea obiectelor sau înscrisurilor care aveau legătură cu fapta pentru care se efectua urmărirea penală în cauză, dispusă față de asistentul maternal, însă cu aceeași ocazie procurorul de caz a ridicat-o și pe minora în vârstă de opt ani aflată în plasament familial, într-o manieră care a stârnit un val de reacții negative din partea societății civile.

În acest context, domnul Bogdan Licu, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a dispus verificări vizând împrejurările și modalitatea în care procurorul de caz de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova a exercitat supravegherea cercetării penale în această cauză mediatizată, inclusiv în ceea ce privește coordonarea activității de efectuare a percheziției domiciliare din data de 21.06.2019.

De asemenea a fost sesizată Inspekția Judiciară, pentru a se verifica dacă aspectele reclamate pun în discuție existența vreunei abateri disciplinare dintre cele prevăzute la art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție a fost, de asemenea, sesizată în legătură cu săvârșirea unor posibile infracțiuni de către procurorul de caz, doamna Maria Pițurcă, din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova.

Față de cererea de apărare a reputației profesionale a procurorilor din România, Secția pentru procurori reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, conferită de art. 133 alin. (1) din Constituția României, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În mod constant, Plenul și Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii au reținut că noțiunea de „reputație” desemnează părerea publică favorabilă sau defavorabilă despre o persoană, despre felul în care cineva este cunoscut sau apreciat.

Părerea publică defavorabilă este, în principiu, de natură să aducă atingere reputației unei persoane. Ea este justificată dacă se bazează pe fapte reale și trebuie sancționată dacă se bazează pe afirmații tendențioase, făcute în scopul de a-i discredita acesteia onoarea sau reputația.

Dreptul la reputație constituie unul dintre drepturile garantate de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ca element esențial al dreptului la respectarea vieții private.

Reputația profesională este o consecință a integrității profesionale și morale de care trebuie să dea dovadă fiecare judecător/procuror, aceasta aflându-se în strânsă legătură cu independența, imparțialitatea și integritatea pe care trebuie să le manifeste fiecare judecător/procuror în exercitarea profesiei. Totodată, reputația profesională constituie o valoare esențială în exercitarea funcției și conferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, autoritate în exprimarea opiniilor, cu precădere a celor profesionale și, totodată, reprezintă părerea pe care magistratul o crează în conștiința colectivă despre modul în care își exercită profesia.

Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) și (6) din Constituția României, „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De asemenea, art. 10 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului consacră libertatea de exprimare, arătând că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere, acesta fiind un drept fundamental, ce are un rol special în orice societate democratică, putând fi catalogat chiar ca una dintre garanțiile acesteia, o condiție primordială a progresului (așa cum au considerat judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Handyside c. Regatului Unit).

În mod constant, Consiliul Superior al Magistraturii a apreciat că apărarea reputației profesionale a judecătorului sau procurorului se poate dispune numai dacă se constată că o acțiune sau împrejurare bine determinată au avut ca urmare formarea unei păreri publice nefavorabile cu privire la activitatea profesională a magistratului, care este de natură să aducă atingere reputației profesionale a acestuia.

Astfel, pentru a se putea reține că s-a adus atingere reputației profesionale a unui magistrat, faptele săvârșite trebuie să fie publice și în măsură să influențeze negativ și nejustificat opinia publică, în legătură cu modul în care magistratul își exercită profesia.

Or, declarația președintelui Senatului României „(...) și eu, și restul românilor, probabil, am asistat la un spectacol năucitor și dureros implicând prezența unui procuror și a mascașilor la un caz de adopție cu ceva probleme. Cu adevărat am ajuns republica procurorilor, nimeni nu mai poate tăgădui asta, o dată ce nimic nu se mai face sub soare fără generoasa participare și contribuție a colegilor lui Lazăr, Portocală ori Kovesi” nu conține elemente în legătură cu modul în care unul sau mai mulți procurori își exercită profesia, aspect precizat în aceeași declarație, astfel: „(...) Nu am să mă pronunț față de profunzimile acestui caz, pentru că nu le cunosc și sunt convins că alții o vor face - trebuie să o facă! - mai bine decât mine (...).”

În raport de considerentele de mai sus, având în vedere și concluzia raportului Inspecției Judiciare, Secția pentru procurori apreciază că aspectele semnalate în cererea Asociației profesionale a procurorilor „Inițiativa pentru Justiție” nu sunt de natură să afecteze reputația profesională a procurorilor, astfel că în prezenta procedură nu se mai justifică o analiză a unui eventual conflict între dreptul la liberă exprimare, garantat de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, și dreptul la reputație, care constituie unul dintre drepturile garantate de art. 8 din aceeași Convenție, ca element esențial al dreptului la respectarea vieții private.

Față de cele expuse, în temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 75 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Respingerea cererii de apărare a reputației profesionale formulate de Asociația profesională a procurorilor „Inițiativa pentru Justiție”, reprezentată, în calitate de co-președinți, de procurorii LIA SORIN MARIAN, PÎRLOG BOGDAN CIPRIAN și MARCU IONUȚ.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 10 septembrie 2019

Vicepreședinte,

Procuror **Nicolae Andrei SOLOMON**

